

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV. PÁPNŐVELDE-UTCA 3. Telefon száma 55-88.

EGYETÉRTÉS

KIADÓHVATAL: BUDAPEST, IV. PÁPNŐVELDE-UTCA 3. Telefon száma 51-66.

Mai számunk tartalmából különösen ajánljuk olvasóink figyelmébe a következő nagy érdeklődést keltő közleményeket:

Ujra a 14. szakasz körül.

Tisztelt jobb- és baloldali pakturnok! Kik a napkeleti mesék bölcseivel hasonlóan csupa találos képbe és furfangos rébuszba foglaltatkoznak a magyar politikát, nem volnának a szívességek megmagyarázni, miféle istenszobát mostanában az a hirdett eszázparagrafus? Honnét származott, hol van megírva, meddig terjed érvénye? Az osztrák alkotmányban van-e? Vagy talán a magyar alkotmányban? Vagy éppen akár a természetnek, akár az isteni gondviselésnek olyan törvénye, mely fölülte áll a tételes alkotmányoknál és általában minden emberi bölcseségnek?

Paktumos „formulákban” jámborul hívó hazafiak, — még ellenzékiek is — persze egyszerűen azt válaszolnák, hogy a császárparagrafus az osztrák alkotmányának a 14-es szám alá foglalt szakasza, a mely szól az osztrák kormányának rendkívüli esetekben való diszkréziójáról hatalmáról, a melyhez tehát mi nekünk magyaroknak semmi közünk nincsen. Csakhogy az ilyen jámbor formulákat, még ha csak a paktumba foglalt pusztai jogi fikcióról volna szó, immár szörnyen nevéssé vált. Nem mondta-e meg Széll Kálmán miniszterelnök a förendházban, a kiegyezési javaslatok tárgyalásának utolsó állomásán, hogy a 14. szakasz kiegyezési kérdésében is az osztrák alkotmány érvényességének kell tekintenünk, az osztrák kormányának az alapszó feltételt eljárást alkotmányosnak kell elfogadnunk? A paktumos államférfiak teljesen bevezették körülményeiket a 14. szakasz körül és szerencsésen elérkeztek a nagy semmisséghez, melybe lábukat legelőgatták.

Bizony szép ut volt! Bánffy és Tisza kezdették meg azaz, hogy az osztrák 14. szakaszt egy rövid kiegyezési provizóriumra és az egyszerű status quo-ra is alkotmányosan alkalmazhatnának nyilvánították. Földalatták hát az „önrendelkezési” jogi fikcióját a 14. szakasz mellé, az ellenzék pedig pokoli obstrukciót indított, mert a pusztai fikciót a törvény valódsága helyett elfogadni nem akarta. Hajh, hajh, az ellenzék is azzal végezte rémletes had-

járatát, hogy egy jogi fikció helyett két-tővel is tetézte az örök 14. szakaszt, mely most az állandóbb, új gazdasági kötésnek jogi formájává is vált. Természetesen befejezésül Széll Kálmán pedig pofoncspata saját finom formulát, felrugta a paktumos jogi fikciót is, a mikor a förendházban a 14. szakaszt a kiegyezés megkötésének teljesen alkotmányoszerű módozatul kívánta elismertetni. Milyen jellemző arra a roppant politikai szédelgésre, mely az egyéni szótartás és a privátbeszéd fedezetével a pártközi paktumban rejtezők, hogy a miniszterelnök egyszerű kijelentése elikkaszthatja annak legfundamentálisabb jogi fölvetését, a nélkül, hogy a paktum gyakorlati hatálya és a paktumos felek egymásközi viszonya megváltozék. Még Polányi Géza is megelégedett arról, hogy otromba főtágását megismételje, melylyel a 14. szakasz Lukács pénzügyminiszternek szemébe rugdosta.

Nos, az osztrák 14. szakasz volna így ez idő szerint a kiegyezési viszony alkotmányos alapja. Igen, ha Ausztriában csakugyan az osztrák alkotmány 14. szakaszát alkalmaznák. De nem úgy van ám! A mi mostanában a Thun-kormányt kormányzó alapjává vált, biz az nem az alkotmány 14. szakasz, melyre hazugul hivatkoznak. Veritabilis császárparagrafus az a szó legteljesebb értelmében, meztelen abszolút hatalom, a melynek még az oly kényelmes osztrák alkotmányban sem lehet takarót találni. Azt, a mi most Ausztriában történik, azt Thun grófnak formailag ép oly kevésbé lehet a 14. szakaszra alapítania, mint akár az 1848-iki magyar törvényeknek a miniszterfelelősségről intézkedő 3. szakaszára. Nem az alkotmány egy különös törvényt alkalmaznak most Ausztriában, a mi ott folyik, az alkotmányt világos és tökéletes megsértése. Az a 14. szakasz alkotmányos biztosíték szempontjából nyomorúságos valami ugyan, ámde alkalmazásának vannak azért határozott alkotmányos föltételei, melyek a jelenlegi eljárásnál tekintetbe sem jöttek. Széll Kálmán bevezetted azokat a fikciókat, melyeket a magyar ellenzék államférfiakkal állapított meg, hogy a helyett az osztrák kormány még nyomorultabb fikcióit tegye magáévá. A hogy folyton alkalmazkodik az osztrák abszolútizmus szükségéhez, csakugyan kérdéses lehet tőle, hogy a császárparagrafust nem a magyar alkotmány sarkalatos intézményének tekintik-e? Persze egy reményteljes óriási többség és egy nagyon kedves ellenzék mellett a császárparagrafus uralmának mi nálunk más formája és színe van, mint a rakoncztalan, házsártos osztrákok között.

Ausztriában, — ott bizony az engesztelhetlen vad ellenzékiség képszerűsödött tette a császárparagrafus durva alkalmazását, de viszont a császárparagrafus alkalmazásának annál tajtékosabb hullámszába hozza a közvéleményt. A válság tulnan napról-napra félelmesebb alakot ölt, és ki tudná előre végét meghatározni. Mig mi a fűbe heveredve élvezük az idilli békét, nézzük csak, hogy az osztrák pártok mily lázas hevülettel indulnak új körutazásra a 14. szakasz körül! Az a civilizizáltan népség ott egyáltalán nem éri be olyan uri különvonalat, a melyen elsőrangú államférfiak és kiváló ellenzéki hazafiak jól eljárt kompromisszumos fülkékben elpajtaszkodják az elvi kötelezettségeket. Micsoda vad, zajos tolongás az a harmadik osztályon, micsoda félelmetes roham a negyedik osztály felé! A német parlamenti csoportok elkeseredett tiltakozásai után egyremásra következnek a városi és községi testületek legelősebb határozatai, tüntető tömegek vonulnak fel a nagyobb városok utcáin, és a népgyűlések zűgösán koreszortívít it és ott a fanatizált asszony-csoportok rikácsolása. Mindennek az elfajult igazgatásnak legmegerősebb kitörései ellenünk, magyarok ellen irányulnak. De nem hatalmas urakat látnak bennünk, hanem gonosz porkolábokat, kik saját szabadságunkat és jogainkat megtagadtuk, hogy mások szabadságát erőszakosan elnyomni segítsünk. Sohse félnek attól, hogy igazgatóikkal szétléphetnek a reájuk előnyös gazdasági közösséget. Nem rajtuk áll ez, látják.

Megértük ezt a szegényt, mi, kik az osztrákoknak a multban alkotmányt szereztünk, mi a szabadság ősi nemzete. A katonatisztek fizetése. Bécsi lapok hírei szerint elhatározott dolog, hogy a közös hadügyminiszter, a katonatisztek fizetése czimén, jelentékeny köveléssel fog fordulni az októberben összeülő delegációkhoz. A minap alkalman vetünk annak a kimutatására, hogy ebben a tárgyban határozni minálunk az országgyűlés illetékes, s ha a delegáció a tiszti fizetéseket szabályozó törvény megalkotása előtt megszavazná az illető hitelt, az alkotmány súlyos sérelmével erősen átlépné a maga hatáskörét. Ezt tehát elintézték dolognak tekinteni, ezáltal csak a kérdés finansziális oldalával foglalkozunk. Mennyibe kerülne a katonatisztek tervezett fizetés-felemelése? A bécsi lapok hírei szerint a fizetésjavításban a katonatisztek ezredesét lefelé s a megfelelő rangosztálybeli katonákét, hadbírák, orvosok és katonai tisztviselőket részesítenék, még pedig a következőképen. Ezentúl kanna:

Ezredes (VI. r.-oszt.) 3000 helyett 3600 frt. A fizetés-emelés tehát elég jelentékeny. A hadnagynál 40, a főhadnagynál közel 42, II. oszt. századosnál 33%, az I. oszt. századosnál 25, az

Table with 4 columns: Rangfokozat, Létsám, egyenkint, összesen. Rows include Ezredes, Alezredes, Órnagy, Százados I. o., Főhadnagy, Hadnagy, Nem kombattánsok, VI. rangosztály, VII., VIII., IX., X., XI.

nek is, melynek nagykanizsai tagjai az oktatás s a jó egyetértés nagy kárára beállottak korteseknek a néppárt politikájának szolgálatában. Német színezet és magyar hazugság. A Somossy-orfeum, a mely a germanizáció mindig csunya botránnyiszke volt, megint szemérmellen módon csapja arcúl a nemzeti önértzetet. Most a Petőfi-hétben, a mikor a nemzet legnagyobb költőjének emlékét ünneplik Magyarországon, ismét német színezetű tartalmú előadásokat ott. A nemzeti szerencsére nyomban utóléte a hazafiatlanságot, mert napról-napra léleg üres hazák előtt járszanak és a közönség tüntetőleg távol marad. Az orfeum arcaféltanságáról már többször számoltunk be és a milyen érdekelten az igazgatóság, valószínű, hogy még többször is lesz róla szó. De le fog számolni egy napon ezzel a botránnyiszkekel a közvélemény méltó módon. Most azonban másról kell megemlékeznünk. Az egész magyar sajtó elhalgatta az előadást, nem írta egyetlen magyar orgánumon kívül egy magyar lap sem. Ez az egyetlen kivétel a Lejtényi ur tulajdonát képező „Pesti Hírlap”, a mely hasábszó közleményekben dicsegett a német színezetet. Hogy a „Pesti Hírlap” nem törődik a nemzeti önértzettel, azt botránnyis módon bizonyította be már akkor, a mikor a vizsgihazi tüntetések idejében a németek pártjára állt a magyarság ellen. De hogy még a Petőfi-hétben is arcúl veri a nemzeti érzékenységet és tömjenezni tudja a Somossy-orfeum germanizációsát, annak az elbárlását a hazafias magyar közönségre bizzuk.

A franciaországi események. — Az Egyetértés tudósítójának táviratai. — Páris még mindig a tegnapi események hatása alatt áll és méltán. De Negrier tábornok merend szabályozása nemcsak annyiban kiváló jelentőségű mozzanat a Dreyfus-ügy liquidálásában, hogy világosan megérteti mindenképp, miy határozottság és mily erély vezet a kormányt az alkotmányellenes törekvések visszaszorításában és mily készen megterelni minden a megengedett jogokon túlnyúló vételeit; de egyszerűen egy jobban valószínűvé válik, hogy az a korrendelet, mely de Negrier tábornok megbízatását maga után, sokkal veszedelmesebb háttérű dolog volt, mint az első órában látszott. Mind több és több jel mutatja, hogy a tábornok nem eszelekedett tisztán a maga szakállára és hogy igazat szól, mikor többes számban beszél a rennesi tárgyalás után való eszelekvésről. Ugy látszik, hogy az államesiny eszméje nemcsak az ő fejében kísértelt, hanem ott motoszált ez a legfőbb haditanács többi tagjának agyában is és ha de Negrier volt is, a ki megkezdte a lítkos szervezést, a folytatásban nem nélkülözte volna kollegái segítségét. Föl kell tenni, hogy nem egy ambicióztól elragadt tábornok izolált vállalkozásával van dolgnak, hanem hogy újból nagy és kiterjedt katonai összeesküvés fenyegette a köztársaságot. És ki tudja, ha de Negrier több óvatossággal jár el, ha nem teszi ki magát oly véletlennek, a mely idő előtt kipattantotta a tervet, Franciaország pár hét múlva talán olyan felfordulás kepevel szolgol a világnak, a melyhez az eddiekig csak praesidium szamba mennek. Hogy mi is volt valójában de Negrier tábornok dolga, arról ma a következő részletek kerülnék nyilvánosságra: De Negrier tábornok, a mikor

Dicsőséges napok emlékezete. 1849. június 13-án Csornán kivírták fenyés győzelmi után Kmetty György tábornokunk parancsot kapott a fővezérségtől a Rába mögé, közelebb Győröcz visszavonulni. Tétre mentünk, hol kipihentük az elmúlt napok faramdait. Kmettynek meg volt hagyva, ha esetleg az ellenség nagyobb erővel megámadná, ne vegye fél a harcort, hanem vonuljon vissza. Itt megtudtuk, hogy az ellenség nagy erővel Győr alá nyomul, hogy a várost megámadja. Megtudtuk azt is, hogy a Wies-féle 13-án megverv brigád a Wolf-és Gerstner-féle brigádokkal egyesülve, melynek egy része Marczaltól felül már átkelt a Rábán, a Rába jobb partján előre-nyomul azzal a szándékkal, hogy hadosztályunkat azarban és hátban megámadhassa. Kmetty elhatározta, hogy utközezt nélkül nem vonul vissza, már azért sem, mert meg akarta az ellenség erejét ismerni, hogy a fővezérségnek biztos jelentést küldhessen. E czélból elvezette hadosztályát Marczaltőre. Június 27-dik napján korán reggel az ellenség báró Nestricz marczaltói kástélyát ágyúzni kezdte, a hol egyike földszintjén szobában a granátok patlogása és a házföldéről nagy csörgéssel hulló cserépek zaja között Albert vezérkari főnököm a jelentésket tollamba diktálta. Tekintettel a beérkezett jelentésekre, melyek szerint az ellenség Marczaltól alól is átkelt a Rábán, szükséges volt háttrá állást foglalni. Kmetty az iházi major előtti síkságot, a mely Marczaltőrhöz egy félóra távolságra van, választotta esátártnék és itt várta be az ellenség támadását. Az ellenség bennünket nyomban követett és túzserégre a csatát megkezdte, mire túzserégtünk a túzet azonnal visszavoná. Állásunkat annak dacára, hogy az ellenség 10.000 emberből állott, megtartottuk. Az ellenséges győlgység egy alkalommal támadólag előre hatolt, de egyik zászlójának szuronyt szegve elébe lépett és hátrálni kényszerítette. Lovasságunk az ellenséges lovasságot is kihívta a harcra, azonban ez az összecsapást nem fogadta el, hanem a győlgység háta mögé vonult vissza. Az iházi csata csak feltartóztató csata volt és így a tulajdonképeni czélt elértük.

Kmetty látva azt, hogy az ellenség szárnyai megakarnak bennünket kerülni, elrendelte a lassan-kentli visszavonulást. Mindkét oldalunkon két-két ágyú működésben maradt, míg a többiek 5—600 lépésnyire háttrább készletben helyezték magukat, hogy a visszavonulást ágyúk után a túzélet folytathassák. Epen akkor, a mikor Kmetty a csatározásnak beszüntetését elrendelte, megtörtént az, hogy a jobboldalon működött mindkét ágyú előtt befogott lovak, ágyugolyók által talvalva, elestek, a mi nagy zavart okozott a szekerek között. Az ellenség ezt meglátva, egy vadász-zászlóalj vezényelt elő az ágyúink rohammal való elfoglalására. Már a két ágyút elvesztettnék tartottuk. Anonban az ágyú fedetére rendelt 33. zászlóalj egyik fél századának vezetője szuronyt szegve, rohamot parancsolt és a fiúk „eljen a magyar” kiáltással előre törtek, a mi által az ellenséges zászlóalj zavarába hozták, úgy annyira, hogy megállott és egy lépést sem mert tovább tenni. Ez alatt szekereinken más lovakat vezettek elő és így sikerült mindkét ágyút megmenteni. Az ellenség a vitez szegediek elöl megátrált és ezek vesztéség nélkül társaihoz visszatérhettek. Ezzel a csata véget ért és hadosztályunk Lovász pataka alatt táborba szállott. Még az éjjel sürgöny érkezett, hogy Szent-Mártomra induljunk. Utközben a fővezérségtől azonban más parancs jött. Minden lépésünkről a központi vezérkari irodának, Bayer ezredesnek Tatára jelentést küldtünk. Innen másnap figyelmeztettek arra, hogy az ellenség által körül vagyunk véve. Ugyan volt. A Győriekkel nem egyesülhettünk, mert Haynau osztrák fővezér június 28-án Győrött háromszor nagyobb erővel Pöltenberg tábornokunk megámadta és őt a várost elhalgnyi kényszerítette. Hadosztályunk pedig az ellenlétes parancsok következtében a Bakonyba, ide-oda bolyongva, valságos helyzetbe jutott. Szencsere Kmetty Görgeinek utolsó parancsát nem teljesítette és a bennünket körül fogott ellenséget félrevezetni sikerülvén, hadosztályunk Zircenél a Bakonyból, a szorultságból kiszabadult. Már arról is volt szó, hogy ágyúinkat és tüzérszekerünket a Bakonyba hagyjuk és csak a győlgység és lovasság igyekezék a szabadba kiérni. Zirczen, a hol a papok bennünket jól tartottak, egy napig pihentünk.

S itt kaptuk a központi vezérkari irodától a parancsot, hogy induljunk a Bácskába, úgy hogy július 15-en reggel 4 órakor Kulanál atléphessük a Ferenccsatornát. Tábornokunk egyerszint értesítést kapott, hogy utközben a további utasítást fogja kapni. Kmetty hadosztályunknak eszákadását a földmai seregötl Görgei terhére róta fel s e mielőtt igen nehezelt Görgeire, sőt gyanusnak mondta eljárását. Nekem szigorúan megahyták, hogy az utóbbi napokban kapott ellenlétes parancsokat, illetve az okmányokat őrizzem meg, mert szinte azoknak a történelem megírásakor fontos szerepet jölés. Elég sajnos, hogy ezek az okmányok mind elveszték. A mikor ugyanis Tokórszországba akartunk menekülni, Szakulnál egy osztrák taborra bukkantunk s így minden iratunkat és podgyasunkat a kocsin hagyva, gyalog szerrrel bujdosunk a hátér felé. A parancs értelmében azonban utnak indultunk s Pakson átkeltünk a Dunán. Kaloacsn egy napig pihentünk. Itt az érseki palotában szállásoltak el. Gróf Nádasdy, a ki akkor érsek volt, külföldön tartózkodott. Feladatunk volt Verébazon a Jellachich alatt táborozó horvát-szlován hadsereget két oldalról megámadni és a Bácskából kiűzni. Mi nekünk nyugot felől, Guyonnak pedig észak felől kellett Jellachichot megámadni. Tudva van, hogy az osztrákokra nézve szerencsétlen kimenetelű tavasi hadjárat után Jellachich az ő erősen megviselt horvát hadseregével nem Bécs felé, mint a többi osztrák seregek, hanem Eszék felé vette útját, hogy hazájába vissza érkezze seregét kiegészítse és harcra képessé tehesse. Horvátországból a 30.000 főnyire kiegészített seregével az Alduna jobb partján Szlavonországot hosszában Titelig minden akadály nélkül el tudott jutni és itt a sáncok között, a melyeket egy is a szlován határ ezredbeliek megszállva tartottak, táborát felültette. Innen indult ki a Bácskának elfoglalására és a Magyarországi déli részének nyugtalanítására. Az ellene küldött Perczel seregét sikerült neki Temerinél szétvernie. Már az egész Bácska, Péterváradon kívül, a hol Kiss Pál tábornok tartotta magát, a hatalmába került. Albert vezérkari főnököm a hadosztály részére a marsrutát akként állította össze, hogy mi már július 14-én reggel Kulanál voltunk. Ide érkezve nem csekély meglepetésünkre Hegyesfalu irányából élték ágyutűzést hallottunk,

már pedig csak holnapra vártuk az összeütöközéseket. Mi lehetett annak oka, hogy egy nappal előbb csatoráozunk? . . . Valószínűleg úgy volt, hogy Jellachich a hadi tervünkről tudomást nyert, s nem várta be a Guyon által való megámadást. Az volt a szándéka, Guyont meg a mielőtt velünk egyesülne, megverni, s azután velünk kiöltö elbánni. A két ellenséges csapat július 14-én reggel hat órakor találkozott. A hadosztályunk, a mikor az ágyuzás által az összetűzésről értesült, azonnal átkelt a csatornán és sietett a csatába részt venni. A véletlen úgy hozta magával, hogy Guyonnak segítségére mehetünk. Jellachich látva azt, hogy balszárnya veszélyeztetve van, azonnal hátrált és oly bámulatos gyorsasággal igyekezett a titeli sáncok alá jutni, hogy leheletlen futó népet utólrni, ambar Kmetty embereinek egy parányi pihenést sem engedett. Egész éjszaka nyugtunk a Titel alá futó ellenséget. Itt-ammott találtunk egy marodeurt. A futásnak nyomát több helyen lehetett látni. Július 15-én reggel Piros faluhoz közeledtünk. Piros falu erdeje alatt Jellachichnak előőrson felejtett dragonyosait, szám szerint huszonhatot, elfogtuk. Nyolcz emberből álló huszár őrgáratunk cirkálás közben rábukkant Jellachich dragonyosa s azonnal megámadta őket, noha azok tulajdonyom számban voltak. Kmetty tábornokunk szokása volt mindig csapata élén járni; most is segéd-és vezérkari tisztjei, a trombitás és egy-két törzshuszár által kísérete, mintegy 1500 méterrel lovagol a csapatja előtt. Egyszerre az országtól balra a magas kukoricáz között, hol egy csákok, hol egy sisakot láttunk előbukkanni. Kmetty rögtön tisztába volt, hogy huszár-őrgáratunk rá akadott egy ellenséges lovassági csapata, a mely a pétervári vár megfoglalására volt kiküldve. Vágtatva oda siettünk. A dragonyosok huszárjainkat már üldözni kezdték, midőn oda érkeztünk. Kmetty ezt észrevéve, harsány hangon rá kiáltott a dragonyosokra: — Ergébt euch, sonst lasse ich Alle erschiesen! Ez az energikus közbelérés használt. A dragonyosist azonnal „Sitz ab”-ot parancsolt.

Jó idő telt el, a mig huszárjaink megérkeztek, hogy az elfogott dragonyosokat elvigyék. Ha a dragonyosist lelelejelentés és bátorsággal el nem vesztü, Kmettyt kísérővel együtt elfoghatta volna! E napon dében Guyon tisztjeivel együtt Kiss Pál tábornok vendégei voltak. Guyon hadosztály Jellachichot egészen a titeli sáncokig üldözte. Tovább már nem mehetett, mert azokat csak rendes ostrom után lehetett volna bevenni. Erre pedig hiányzott a készlet és hiányzott az erő. Egregyre Guyonnak Gyurgyevót kellett megszaválna tartani és ügyelni arra, hogy Jellachich ki ne törjön. Ugy hiszem, hogy Kmetty és Guyon között az a terv lett megállapítva, miszerint Jellachich titeli táborát nyugatról kell megámadni. E czélból szükséges lett volna az Alduna jobb partjára átkelni. Albert százados, egy utasítást és én parancsot kaptunk, hogy keressünk egy hidvészés alkalmas helyet. A parancs vétele után azonnal kocsira ülünk. Több helyen eszközöltünk méreketek, így Futak mellett is, de a hely nem volt alkalmas. Palánkára érve — Illok varral szemben konstaltam, hogy a Duna csak 426 öl széles s e pont alkalmas volna hidvészésre. A mig én a Duna szélességét mértem, kirkult az illoki garnizon a parta. Eleinte kedélyesen farkaszemet néztünk egymással, de a vár véti bajpókat csakhamar hármunkra túzeli kezdtek. A muskétagyölk azonban a Dunába estek. Dolgunkat elvegezve, a palánkán paruboz mentünk, a hol meg is háltunk. Ez nagy gondatlanság volt fölünk, mert e vidéken egyetlen magyar katona nem állott és ha az illokiak néhány embert esonakon átküdenek, azok bennünket legkönnyebb módon elfoghattak és átvihettek volna. A hidépítésből mi sem lett, mert Dembinsky Henrik, a ki egy pár nappal az előtt Mészáros Lázártól a magyar főhadvezérséget átvette, Guyont Szegedre rendelt fel, a hadosztályunkat pedig a távozó Guyon hadosztályának felváltására Gyurgyevóra küldötte. Itt egy teljesen leégett pusztai faluban mooszarak között, romlott levegőben, a szuronyok által kinosva és élelmi szerek nélkül táboroztunk. A mig itt táboroztunk mindennap egy-egy törzshuszár által kísérve a terep felvétele végett kálovagoltam. Térképeket készítettem, a melyeken

Gallifet hadügyminiszter július 18-án magához rendelte, azt iparkodott elhívti a hadügyminiszter, hogy Bertrand azzal az érdeklődéssel, amelyet a körlevele tartalmaz. Különböz, ugyon, a 8. hadtestparancsnokának megvan a körlevelében. Ebből megismerheti tartalmát és látni fogja mennyire ártatlan dolgról van szó. Gallifet erre meg-hagyja Negriernek, hogy ő maga teremtse elő az írást. Negrier ezt megígérte, de azután nem hal-lott többé magáról. Erre aztán Gallifet meg-szerelte a körlevelet. Együttal kiderült, hogy Negrier megküldötte az összes hadtesteknek. A körlevelé tartalma megerősítette Bertrand val-lomását. Azt írja benne, hogy a haditanács tagjai egyetelműen fogják eljárnival és hozzáteszi, hogy a körlevelet csak szokatlan módjakkal el a tiszteknek és meghagyja, hogy a legnagyobb titokban kell tar-tani tartalmát. De Negrier azután még megpa-rancsolta, hogy azonnal a kihirdetés után a kör-veletről szót kell lépni. Ezért bizonyára azt gou-doíta, hogy nincsen már belőle egy sem és na-gyon meg volt lepve, mikor hallotta, hogy egy példány Gallifet kezébe került.

A párisi eseményekkel párhuzamosan folyik a Dreyfus-pór új tárgyalásának előkészítése Ren-nesben. A kormánybiztos által összeállított tanu-lástól már némileg követhetően lehet a tárgya-lás módjára és terjedelmére. Lebrun-Renaud nevé-t hiába keresik a tanúk jegyzékében, a Dreyfus lefokozását követő tenyáltság megállapítása céljából ellenben Lebrun-Renaud hajdani feleb-voját, Risburgolt, a jelenlegi tábornokot beidéz-ték. A Mercieről Gallifetig terjedő hadügyminis-terek sorából hiányzik Freycinet és Krantz. A hajdani vezérkar Boissedfről és Gosnetől kezdve Grébeling erősen van képviselve. A borséau ke-letkezésének történetére vonatkozólag fontos tanu Abbouille és Fahre ezredesek, valamint Ber-tin alezredes, ugyanaz a Bertin, a ki később Billot hadügyminiszter megbízásából Scherer-Kestner szenátorról kért főlvilágosítást dossier-je tartalmát illetőleg, — továbbá az értesítő irda helyettes főnök, Cordier alezredes, aztán Junek kapitány, Dreyfus ifjokori barátja, végül Paly de Ciam és Henry özvegye.

A Dreyfus-ügygel kapcsolatos Piquart- és Esterházy-ügyekben beidézett tanuk csoportja nem valami nagy. Így például az Esterházy ellen el-járt hadbírósság és annak elnöke nem idézték meg. Az 1894-iki Dreyfus-hadbírósságból csak Mauler ezredes elnököt idézték meg. A védelem a kormánybiztosra bízta Casimir-Periernek és Delarochének, a Berlinben tartózkodó nagykövete-ségi tisztviselőnek a beidézését. Demange és Labori nem igen sok kérdést fogtak intézni a tanukhoz és csak a házagok fogják kiöltöni. Hogy Esterházy megjelenik-e, igen kétséges. Esterházy barátja, a beidézett Madame Pays, alighanem szintén valami kifogást fog keresni, hogy elmaradjon.

Egyéb ma érkezett hívtáraink a következőket jelentik:

Páris, július 27.

De Negrier tábornok helyét a legelőbb hadi-tanácsban egyelőre nem töltik be. Néilveze képviselő meg akarja interpellálni a hadügyminisztert egyeztítték, különösen de Negrier megrendszá-bályozása miatt. De Negrier tábornok egy bá-rátja azt mondta a Gavalos egyik munkatársának, hogy de Negrier soha sem adott ki körlevelet és egyáltalán sem írásbeli, sem szóbeli instrukciókat nem adott a hadseregnek a Dreyfus-ügyben való állásfoglalására nézve.

Páris, július 27.

Teljesen téves a Jamont és Hervé tábornokok lemondásáról szóló hír, a mely ma a tőzsdén el-volt terjedve és a járadékokban meglehetősen erős bizalmat okozott. Waldé-Rousséau miniszterelőök baleset után felhívta a tőzsdébe, hogy ezáltal meg-ezt a hírt és inditson vizsgáljat, hogy a hír szerzőjét kinyomozzák.

Páris, július 27.

Ukat az árvek által okozott földszakadásokat, az árkokat és mocsarokat bejegyzték. Ez szükséges volt, mert mindennap várunk a Jellachich kitörését és eszapatlakot ejteli megá-madások estére direktivákat kellett elni. Nem sok idő múlt el és a terep felvétele haszn-munkának bizonyult be.

Július 26-dikán reggel Jellachich a Tittel alatti előőrsöket több helyen megtámadta és vissza-húzódní kényszerítette.

Kmetty látra azt, hogy tulajdonjól erővel támad-tatik meg, eszapatlak mocsaros vidékről bevonta és Gyurgyevó alatt állást foglaltatott. De miután a falu nagy volt és sok volt benne az elbuvo hely és mert attól kellett tartani, hogy bennünk megkerülnék, Gyurgyevó is el kellett hagyni és a falun kívül egy szakadásos helyen agyunkat elrejtteni.

Úgy történt, hogy gondoltuk. Gyalogságunk a helyeségből kivonult és a bomb mógé húzódt. Az ellenség pedig azt gondolván, hogy mar az ové a győzelem, a dombot kette vagó szakadást rohammal akarta bevenni. Itt megfordult a koczka: Kőny (tűz-kapitányunk négy agyura márvarta a falu torkolatából kirohant ellenséget és kartácslövéseivel visszariasztotta őket.

Ekkor már gyalogságunk is előre tört. Bor-zasztó tolongás támadt a helység torkolatánál. Az ellenség gyalogságunk által üldözve fut vissza a titeli sáncok mögé.

Este az előőrsök a régi állásukat elfoglalták. Azt nem tudjuk, komoly volt-e az ellenségnek az a szándéka, hogy hadosztályunkat elkeresse vagy csak meg akarta tudni, hogy mekkora erővel bírnak. Elég, hogy mi az ellenség visszakerget-tük és a mig ott lent voltunk, nyugtalanul nem lettünk.

Hadosztályunk arról, a mi időközben a felmadí-seregnek és az ország más részeiben történt, rész-int hivatalos uton, részint a lapokból nyert ér-esítést.

Képzelték, hogy a hozzánk jutott hírek elszor-mítottok voltak. Megtudtuk azt is, hogy Gőrgel a kormánynak az engedelmességet megtagadta.

Hivatalos értesítést kaptunk arról is, hogy Dem-tinsky fövezéres neveztek ki és melléje Mészáros vezérkar főnökül rendeltek ki.

Egy par nap múlva értesültünk arról, hogy a főparancsnokság Mészárosra ment ut és Dem-tinsky lett a vezérkar főnöke; végére, hogy új-ból felszerelték szerepüket. Mindez a vezérek és

Rennes, július 27.

Az ideérkezett utasításokat a hadügyminiszterium-ban folytatott titkos tanácskozás elöte meg, a melyben Palaeologue-nek nagy szerepe volt. Az utasítá-sokat különben maga Carriere kormánybiztos kérte. A kormány megindította a vizsgálatot a Dreyfus javára tervezett, illetőleg szikteléséét illetőleg. A bünsé alighanem a vezérkarban keresendő.

Brüsszel, július 27.

A Petit Bleu egy munkatársa meginterviewolta Na-poleon Viktor herceget, mit tart Derouledertől és a Dreyfus-ügyről. A herceg azt felelte, hogy Deroulét nem nagyon szereti, mert ez a plebiszcitárius köztárs-ság híve. A Dreyfus-ügyről csak annyit mondott, a herceg, hogy 6 a hadsereget minden körülmények kö-zött megvédelmezné.

Páris, július 27.

A Havas-ügyönkséggel határozottan megafolya azt a hírt, hogy a katonai hatóságok és a rennesi polgári prefektúra között nézeteltérés támadt volna a Dreyfus-ügy alkalmából a rend fenntartására teendő intézkedések miatt.

Berlin, július 27.

A Berliner Localanzeigernek jelentik Brüss-zelből, hogy Viktor Napoleon herceg határo-zottan megafolya a párisi Siecle-nek egy napoleonista összeesküvésre vonatkozó híret. A Petit Chepeau nevű klub nem foglalkozik po-litikai célokkal, hanem csak a Napoleon-fele korszakból származó ritkaságok gyűjtésével és Eugénia császárné esküdtől, hogy sohaese avat-kozik többé a politikába.

Budapest, július 27.

Tüntetés a 14. § ellen. Eésben ma este a sza-badelvű párt nagy tüntető gyűlést rendezett a 14. § ellen. A gyűlést mindjárt kezdetén Pergelt képviselő beszéde alatt, a ki a kormányt megsejtámtáda, elcsatlak. A gyűlés feloszlása után a Franzsen és a Schottenringben fejlegyésre méltó jelenetek játszódtak le.

Fővárosban.

A Petőfi-ünnep rendező bizottság ma délután négy órakor Bartók Lajos, a Petőfi-társaság elnöke laká-sán értekezletet tartott, melynek tárgyat a fővárosban július 30-án tartandó ünnep képezte. A budapesti Petőfi-ünnep a Petőfi-társaság a székes főváros támogatá-sával és a nemzeti szövetség közreműködésével fogja rendezni. A rendező bizottság elnöke ú. Abrányi Kornei, Almydi tanácsjegyző, Zseny József alkant.

A rendezés tudomására adja a nagy közönségek, hogy az ünnepély színhelyére csak jeggyel lehet venni menni, mindazok, a kik ilyenre igényt tartanak, forduljanak az új a rendezési irodájához (ujvárosba, földszint 5.), ahol a bizottsági tagok, vagy ezek általánál helyettesít talalhatók. Egyesületi részére — melyek korlátelt számu tagokkal zászló alatt óhajtának résztvenni az ünnepélyen — közös jegyek adának ki. A felvonulás a városháztöröl a kótó-utczán át történik. A rend fenntartásról az egyetemes ifjuság közösöködi, mely pénteken délután az új városch nagyteremben értekez-lelet tart.

A Petőfi-társaság elnökségéhez még mindig töme-gesen érkeznek a Petőfi-ünnepben való részvét dolgában bejelentések.

Szeli Kálmán miniszterelőök Jókai Mórhoz, a Pe-tőfi-társaság elnökéhez a következő levelet intézte:

Méltóságos ur! Kiszénetlül vettem a Petőfi-ünnep-re szóló szives meghívást a a kegyelt legelőbbé értesít-vel fogok résztvenni a távolból ezen az ünnepélyen, a mely Magyarország halhatatlan dalnokának emlékezőt méltóan megünnepélni ész hivatva. Személyesen óhajt-lak volna megjelenni, hogy kivégem részemet a kegyeltől, a melylyel a nemzeti nemem fia nagy kö-löngyök tartozik, miután ez azonban ez idő szertem nem lehetséges, gondokodtam arról, hogy azon a ma-gyar kormány képviselője legyen. Fogadja méltóságos kiváló tiszteltem öszinte nyilatkozatát. Igaz leve Szeli.

Ujában a következő küldöttségek jelentették be rész-veletüket: A kassai Kazanykókr képviselőben Ladányi Béla jegyző tesz kezesor a szoborra. Nagy-kőrös város Peczó Bilint és Szalay György tanács-nokokat küldötte ki. Szolnok-Doboka vármegyenek közönsége nevében gróf Teleki Domokos, a dési kerületi orsz. képviselője fogja a szobrot megköszönni. Zarda-Aranos vármegye hivatalos képviselője gróf Bethlen

egyetlen. Ne találhassa ki az a fiatal ember, hogy ön melegen gondol ró. Az ön szeméi be-szélének és én észrevettem, hogy ó sokat nézi azokat.

— Nézi, de nem hallgatja meg! — szölt mély sóhajtással Claire.

— Miss Spigot megfellekedezvén a szerepéről, a re-ményesség egy sugarat csalta tanítványa arcára ezal a válaszsal.

Talán jobban meghallgatja majd, mikor nem látja. . . .

SZÜLŐK BÜNE.

— FRANZIA REGÉNY. — 29

— Oh, óh! — szölt Raoul — megiltam azt, hogy valakihez felesleg menj! Ekkor kialanának meg csak tolvajt anyád és a szeretelmétől Mi-cheine. De hát tulajdonképen miért is ne mennél hozzá? Én nem ismerem sem a gondokozásodat, sem az izésedet. Valószínű, hogy tiz evi gondos nevelésnek volt hatása read. Nygion is kevesse ismerlek, szegény Clairiettem!

— Meg kell majd hogy ismerj, — felelte a fiatal leány.

E szavak ejtése közben, mintha egész lelkét oda kinalta volna a cousingjának, hogy olvasson benne. Arcának élénk piirja, még nedves tekin-telének ragyogása, ki mely szívenyedégy mozdu-lata, teljessé és bezsedesse tették a szépségét, annyira, hogy Raoul ószerezett.

— Jó lehet teged megismerni, — szölt komolyan. — Ne kételkedjünk többé egymásban, leg-alább mi ne kételkedjünk.

Trombitásöz hangzott le a magaslátról.

— Holnap! — ejtette meg a földnagyt.

És futva tűnt el a sziklak mögött. Claire meg-állt, mintha lélegzethet kellene jutnia. A fejét csóválva mondu:

— Most már tudjuk a nevé.

— És azt is tudjuk, — tette hozzá miss Spi-got — hogy soha sem lesz hajlandó önt nőül venni, meg ha szerelmese volna is önb. Ugyis-zint tudjuk, hogy ha el is akarná venni, meg-akadályoznák a saját atyja és az ön anyja. Nem gondolja, hogy legelőbb lesz holnap elatuznak, meg mielőbb rosszabbra válnának a dolgok?

— Annabel — könyörgött Claire — ne legyen ön is ellenem. Kitalalom van par napi boldog-ságra, talán az egyetemenre egész életetben. Egedje élveznem, elmúlt fiatalságának emlékére kerem.

— Az én fiatalságom sohasem ismert ilyen na-pokot — selette Annabel. — Megfosztanom önt tudók, kegyetlenség volna. De, ha a szívenk szenvedni kell, a büszkesége legalább maradjon

egyetlen. Ne találhassa ki az a fiatal ember, hogy ön melegen gondol ró. Az ön szeméi be-szélének és én észrevettem, hogy ó sokat nézi azokat.

— Nézi, de nem hallgatja meg! — szölt mély sóhajtással Claire.

— Miss Spigot megfellekedezvén a szerepéről, a re-ményesség egy sugarat csalta tanítványa arcára ezal a válaszsal.

Talán jobban meghallgatja majd, mikor nem látja. . . .

egyetlen. Ne találhassa ki az a fiatal ember, hogy ön melegen gondol ró. Az ön szeméi be-szélének és én észrevettem, hogy ó sokat nézi azokat.

— Nézi, de nem hallgatja meg! — szölt mély sóhajtással Claire.

— Miss Spigot megfellekedezvén a szerepéről, a re-ményesség egy sugarat csalta tanítványa arcára ezal a válaszsal.

Talán jobban meghallgatja majd, mikor nem látja. . . .

egyetlen. Ne találhassa ki az a fiatal ember, hogy ön melegen gondol ró. Az ön szeméi be-szélének és én észrevettem, hogy ó sokat nézi azokat.

— Nézi, de nem hallgatja meg! — szölt mély sóhajtással Claire.

— Miss Spigot megfellekedezvén a szerepéről, a re-ményesség egy sugarat csalta tanítványa arcára ezal a válaszsal.

Talán jobban meghallgatja majd, mikor nem látja. . . .

együtt és a zavar az egész országban felomlul minden képletet. A kormány nem tudja fedezni a ten-geri Potta szerzésére szükséges költségeket; köösön nem kap sehonnan a régi feltételek mellett. Könyven érthető tehát, hogy Romániában nemcsak állandó a kormányválság, hanem maga az ország is egy oly válságban meg keresztül, a milyen nem esett át a szomorú emlékü 1862 óta. A hivatalos körök ugyan nem vádolják nyitlan a kormányt mulasz-tással, de szemére hányják, hogy a tarthatatlan állapo-tok szánására eddigéle még semmit sem tett. A kor-mány telensége miatt az általános elkeseredés napról-napra nő és a közvélemény már is hadrózatlan állást foglal a kormány ellen. A bukaresti «Romanus írja: Utzai zavarogok segítségével került hatalomra Canta-cuzino és a nép általános elégedetlensége fogja kiüzni abból a székéből, a melyben oly tetetlentül ült.

A Petőfi-ünnep.

Most, a mikor már csak két nap választ el minket a nagy ünnepét, melyre az egész ország rajongó lelkesedéssel készül, mindjárt tisztában állt előlönk az ünnep képe. Olyan impozáns meg-nyilatkozása az a magyar nemzet hazafias érül-teleke, a mely teljesen méltó lesz a legnagyobb magyar költő dicső emlékéhez.

Szávebből ünnepel a magyar ember. Tehetség-höz és körülményeihez képest kivesszi részét az ünnepből mindenki, a kinek lelkében csak egy szikra él a honszeretelen!

Nem frázis ez, hanem a lelkesedés spontán megnyilatkozása, mely szíveinkből fakad s adja ajkainkra a szót.

Fajdalom, hogy mikor az egész nemzet együtt érez és ünnepel, ugyanakkor az ország első tiszt-viselője, a magyar miniszterelőök kionya magát és csak a távolból vesz részt, a kegyelt legelőbbé értesít-vel fogok résztvenni a távolból ezen az ünnepélyen, a mely Magyarország halhatatlan dalnokának emlékezőt méltóan megünnepélni ész hivatva. Személyesen óhajt-lak volna megjelenni, hogy kivégem részemet a kegyeltől, a melylyel a nemzeti nemem fia nagy kö-löngyök tartozik, miután ez azonban ez idő szertem nem lehetséges, gondokodtam arról, hogy azon a ma-gyar kormány képviselője legyen. Fogadja méltóságos kiváló tiszteltem öszinte nyilatkozatát. Igaz leve Szeli.

Ujában a következő küldöttségek jelentették be rész-veletüket: A kassai Kazanykókr képviselőben Ladányi Béla jegyző tesz kezesor a szoborra. Nagy-kőrös város Peczó Bilint és Szalay György tanács-nokokat küldötte ki. Szolnok-Doboka vármegyenek közönsége nevében gróf Teleki Domokos, a dési kerületi orsz. képviselője fogja a szobrot megköszönni. Zarda-Aranos vármegye hivatalos képviselője gróf Bethlen

egyetlen. Ne találhassa ki az a fiatal ember, hogy ön melegen gondol ró. Az ön szeméi be-szélének és én észrevettem, hogy ó sokat nézi azokat.

— Nézi, de nem hallgatja meg! — szölt mély sóhajtással Claire.

— Miss Spigot megfellekedezvén a szerepéről, a re-ményesség egy sugarat csalta tanítványa arcára ezal a válaszsal.

Talán jobban meghallgatja majd, mikor nem látja. . . .

egyetlen. Ne találhassa ki az a fiatal ember, hogy ön melegen gondol ró. Az ön szeméi be-szélének és én észrevettem, hogy ó sokat nézi azokat.

— Nézi, de nem hallgatja meg! — szölt mély sóhajtással Claire.

— Miss Spigot megfellekedezvén a szerepéről, a re-ményesség egy sugarat csalta tanítványa arcára ezal a válaszsal.

Talán jobban meghallgatja majd, mikor nem látja. . . .

egyetlen. Ne találhassa ki az a fiatal ember, hogy ön melegen gondol ró. Az ön szeméi be-szélének és én észrevettem, hogy ó sokat nézi azokat.

— Nézi, de nem hallgatja meg! — szölt mély sóhajtással Claire.

— Miss Spigot megfellekedezvén a szerepéről, a re-ményesség egy sugarat csalta tanítványa arcára ezal a válaszsal.

Talán jobban meghallgatja majd, mikor nem látja. . . .

egyetlen. Ne találhassa ki az a fiatal ember, hogy ön melegen gondol ró. Az ön szeméi be-szélének és én észrevettem, hogy ó sokat nézi azokat.

— Nézi, de nem hallgatja meg! — szölt mély sóhajtással Claire.

— Miss Spigot megfellekedezvén a szerepéről, a re-ményesség egy sugarat csalta tanítványa arcára ezal a válaszsal.

Talán jobban meghallgatja majd, mikor nem látja. . . .

egyetlen. Ne találhassa ki az a fiatal ember, hogy ön melegen gondol ró. Az ön szeméi be-szélének és én észrevettem, hogy ó sokat nézi azokat.

— Nézi, de nem hallgatja meg! — szölt mély sóhajtással Claire.

— Miss Spigot megfellekedezvén a szerepéről, a re-ményesség egy sugarat csalta tanítványa arcára ezal a válaszsal.

Talán jobban meghallgatja majd, mikor nem látja. . . .

egyetlen. Ne találhassa ki az a fiatal ember, hogy ön melegen gondol ró. Az ön szeméi be-szélének és én észrevettem, hogy ó sokat nézi azokat.

— Nézi, de nem hallgatja meg! — szölt mély sóhajtással Claire.

— Miss Spigot megfellekedezvén a szerepéről, a re-ményesség egy sugarat csalta tanítványa arcára ezal a válaszsal.

Talán jobban meghallgatja majd, mikor nem látja. . . .

egyetlen. Ne találhassa ki az a fiatal ember, hogy ön melegen gondol ró. Az ön szeméi be-szélének és én észrevettem, hogy ó sokat nézi azokat.

— Nézi, de nem hallgatja meg! — szölt mély sóhajtással Claire.

— Miss Spigot megfellekedezvén a szerepéről, a re-ményesség egy sugarat csalta tanítványa arcára ezal a válaszsal.

Talán jobban meghallgatja majd, mikor nem látja. . . .

egyetlen. Ne találhassa ki az a fiatal ember, hogy ön melegen gondol ró. Az ön szeméi be-szélének és én észrevettem, hogy ó sokat nézi azokat.

— Nézi, de nem hallgatja meg! — szölt mély sóhajtással Claire.

— Miss Spigot megfellekedezvén a szerepéről, a re-ményesség egy sugarat csalta tanítványa arcára ezal a válaszsal.

Talán jobban meghallgatja majd, mikor nem látja. . . .

egyetlen. Ne találhassa ki az a fiatal ember, hogy ön melegen gondol ró. Az ön szeméi be-szélének és én észrevettem, hogy ó sokat nézi azokat.

— Nézi, de nem hallgatja meg! — szölt mély sóhajtással Claire.

— Miss Spigot megfellekedezvén a szerepéről, a re-ményesség egy sugarat csalta tanítványa arcára ezal a válaszsal.

Talán jobban meghallgatja majd, mikor nem látja. . . .

egyetlen. Ne találhassa ki az a fiatal ember, hogy ön melegen gondol ró. Az ön szeméi be-szélének és én észrevettem, hogy ó sokat nézi azokat.

— Nézi, de nem hallgatja meg! — szölt mély sóhajtással Claire.

— Miss Spigot megfellekedezvén a szerepéről, a re-ményesség egy sugarat csalta tanítványa arcára ezal a válaszsal.

Talán jobban meghallgatja majd, mikor nem látja. . . .

egyetlen. Ne találhassa ki az a fiatal ember, hogy ön melegen gondol ró. Az ön szeméi be-szélének és én észrevettem, hogy ó sokat nézi azokat.

— Nézi, de nem hallgatja meg! — szölt mély sóhajtással Claire.

— Miss Spigot megfellekedezvén a szerepéről, a re-ményesség egy sugarat csalta tanítványa arcára ezal a válaszsal.

Talán jobban meghallgatja majd, mikor nem látja. . . .

egyetlen. Ne találhassa ki az a fiatal ember, hogy ön melegen gondol ró. Az ön szeméi be-szélének és én észrevettem, hogy ó sokat nézi azokat.

— Nézi, de nem hallgatja meg! — szölt mély sóhajtással Claire.

— Miss Spigot megfellekedezvén a szerepéről, a re-ményesség egy sugarat csalta tanítványa arcára ezal a válaszsal.

Talán jobban meghallgatja majd, mikor nem látja. . . .

egyetlen. Ne találhassa ki az a fiatal ember, hogy ön melegen gondol ró. Az ön szeméi be-szélének és én észrevettem, hogy ó sokat nézi azokat.

— Nézi, de nem hallgatja meg! — szölt mély sóhajtással Claire.

— Miss Spigot megfellekedezvén a szerepéről, a re-ményesség egy sugarat csalta tanítványa arcára ezal a válaszsal.

Talán jobban meghallgatja majd, mikor nem látja. . . .

egyetlen. Ne találhassa ki az a fiatal ember, hogy ön melegen gondol ró. Az ön szeméi be-szélének és én észrevettem, hogy ó sokat nézi azokat.

— Nézi, de nem hallgatja meg! — szölt mély sóhajtással Claire.

— Miss Spigot megfellekedezvén a szerepéről, a re-ményesség egy sugarat csalta tanítványa arcára ezal a válaszsal.

Talán jobban meghallgatja majd, mikor nem látja. . . .

egyetlen. Ne találhassa ki az a fiatal ember, hogy ön melegen gondol ró. Az ön szeméi be-szélének és én észrevettem, hogy ó sokat nézi azokat.

— Nézi, de nem hallgatja meg! — szölt mély sóhajtással Claire.

— Miss Spigot megfellekedezvén a szerepéről, a re-ményesség egy sugarat csalta tanítványa arcára ezal a válaszsal.

Talán jobban meghallgatja majd, mikor nem látja. . . .

Bálint és Micsa Imre megbízottsági tagok lesznek. Pósony város közönsége nevében Tallér Pál kir-tan. polgármester utazik le Segesvárra. A szabadsági társulatok hírd. Gyurgyevitis Szerődy h. polgár-mester képviseli az ünnepélyen. Az Erdélyi múzeum-együtet kiküldöttei dr. Ferenczy Zoltán c. könyvtári igazgató és dr. Szádeczky Lajos egyetemi tanár, Selmeczbánya koszorúját Stanczay Miklós fejező helyezi a szoborra. Hódmező-Vásárhely orsz. kép-viselője dr. Endrey Gyula, várossa megbízásából szin-tén koszorut tesz le a szoborra.

A soproni evang. liceum magyar társasága a következő levelet intézte Bartók Lajoshoz, a rendező bi-zottság elnökéhez:

Nagyságos uram!

A soproni evang. liceum magyar társasága manap-ság már nem egyéb, egyszerű iskolai önképző köröd, de neve, múltja és hagyományai a magyar iradalom történetének értékes emlékei. Petőfi a körök nem volt ugyan, de dr. Sas István fejlegyzési szerint (a ki le-veletről csodolatosképen meg az 50-es években elfűt nem idevonatosít) eljárt vendégek öléisere, azonk szavalt is, sőt költeményeit is olvasták volna, a társaság könyvtárát pedig sűrűn használta. Talán nem veszté tolokadának, ha a nagy nemzeti ünnepen e szerény kör is részt óhajtana venni. Hálás kegyeltéllel költői koszorúját magam viszem el Segesvárra. Kérem ennek szives tudomásul vételét. Fogadják stb.

Vajtkó Béla, a magyar társaság elnöke.

A «Videki hírlapokról országos szövetség» az alábbi levelet tudatja képviseletét a vasárnapi nemzeti ünnepre:

Nagyságos Bartók Lajos urnak Budapestben.

Folyó hó 15-en két nagyhecsi meghívásra va szere-nesnek lözölök, hogy halhatatlan emlékü költök, Petőfi Sándor halálának 50. évfordulója alkalmából é a 30-án Segesvárt tartandó emlékünnepen a «Videki hírlapokról országos szövetség» képviseletében Szalay Gyula a Győri Hírlap szerkesztője, szövetségi alelnök, Lenkei Lajos a Törölköt szerkesztője, dr. Brajfer Lajos a Torontál szerkesztője és Sas Ede igazgatói tagok fogtak megjelenni.

Szegeden, 1899. július hó 25-én.

Kiváló tisztellett!

Palócz László, Tomörkényi István, h. elnök.

A Petőfi-ünnep rendező bizottság ma délután négy órakor Bartók Lajos, a Petőfi-társaság elnöke laká-sán értekezletet tartott, melynek tárgyat a fővárosban július 30-án tartandó ünnep képezte. A budapesti Petőfi-ünnep a Petőfi-társaság a székes főváros támogatá-sával és a nemzeti szövetség közreműködésével fogja rendezni. A rendező bizottság elnöke ú. Abrányi Kornei, Almydi tanácsjegyző, Zseny József alkant.

A rendezés tudomására adja a nagy közönségek, hogy az ünnepély színhelyére csak jeggyel lehet venni menni, mindazok, a kik ilyenre igényt tartanak, forduljanak az új a rendezési irodájához (ujvárosba, földszint 5.), ahol a bizottsági tagok, vagy ezek általánál helyettesít talalhatók. Egyesületi részére — melyek korlátelt számu tagokkal zászló alatt óhajtának résztvenni az ünnepélyen — közös jegyek adának ki. A felvonulás a városháztöröl a kótó-utczán át történik. A rend fenntartásról az egyetemes ifjuság közösöködi, mely pénteken délután az új városch nagyteremben értekez-lelet tart.

A Petőfi-társaság elnökségéhez még mindig töme-gesen érkeznek a Petőfi-ünnepben való részvét dolgában bejelentések.

Szeli Kálmán miniszterelőök Jókai Mórhoz, a Pe-tőfi-társaság elnökéhez a következő levelet intézte:

Méltóságos ur! Kiszénetlül vettem a Petőfi-ünnep-re szóló szives meghívást a a kegyelt legelőbbé értesít-vel fogok résztvenni a távolból ezen az ünnepélyen, a mely Magyarország halhatatlan dalnokának emlékezőt méltóan megünnepélni ész hivatva. Személyesen óhajt-lak volna megjelenni, hogy kivégem részemet a kegyeltől, a melylyel a nemzeti nemem fia nagy kö-löngyök tartozik, miután ez azonban ez idő szertem nem lehetséges, gondokodtam arról, hogy azon a ma-gyar kormány képviselője legyen. Fogadja méltóságos kiváló tiszteltem öszinte nyilatkozatát. Igaz leve Szeli.

Ujában a következő küldöttségek jelentették be rész-veletüket: A kassai Kazanykókr képviselőben Ladányi Béla jegyző tesz kezesor a szoborra. Nagy-kőrös város Peczó Bilint és Szalay György tanács-nokokat küldötte ki. Szolnok-Doboka vármegyenek közönsége nevében gróf Teleki Domokos, a dési kerületi orsz. képviselője fogja a szobrot megköszönni. Zarda-Aranos vármegye hivatalos képviselője gróf Bethlen

egyetlen. Ne találhassa ki az a fiatal ember, hogy ön melegen gondol ró. Az ön szeméi be-szélének és én észrevettem, hogy ó sokat nézi azokat.

— Nézi, de nem hallgatja meg! — szölt mély sóhajtással Claire.

— Miss Spigot megfellekedezvén a szerepéről, a re-ményesség egy sugarat csalta tanítványa arcára ezal a válaszsal.

Talán jobban meghallgatja majd, mikor nem látja. . . .

egyetlen. Ne találhassa ki az a fiatal ember, hogy ön melegen gondol ró. Az ön szeméi be-szélének és én észrevettem, hogy ó sokat nézi azokat.

— Nézi, de nem hallgatja meg! — szölt mély sóhajtással Claire.

— Miss Spigot megfellekedezvén a szerepéről, a re-ményesség egy sugarat csalta tanítványa arcára ezal a válaszsal.

Talán jobban meghallgatja majd, mikor nem látja. . . .

egyetlen. Ne találhassa ki az a fiatal ember, hogy ön melegen gondol ró. Az ön szeméi be-szélének és én észrevettem, hogy ó sokat nézi azokat.

— Nézi, de nem hallgatja meg! — szölt mély sóhajtással Claire.

— Miss Spigot megfellekedezvén a szerepéről, a re-ményesség egy sugarat csalta tanítványa arcára ezal a válaszsal.

Talán jobban meghallgatja majd, mikor nem látja. . . .

egyetlen. Ne találhassa ki az a fiatal ember, hogy ön melegen gondol ró. Az ön szeméi be-szélének és én észrevettem, hogy ó sokat nézi azokat.

— Nézi, de nem hallgatja meg! — szölt mély sóhajtással Claire.

— Miss Spigot megfellekedezvén a szerepéről, a re-ményesség egy sugarat csalta tanítványa arcára ezal a válaszsal.

Talán jobban meghallgatja majd, mikor nem látja. . . .

egyetlen. Ne találhassa ki az a fiatal ember, hogy ön melegen gondol ró. Az ön szeméi be-szélének és én észrevettem, hogy ó sokat nézi azokat.

— Nézi, de nem hallgatja meg! — szölt mély sóhajtással Claire.

— Miss Spigot megfellekedezvén a szerepéről, a re-ményesség egy sugarat csalta tanítványa arcára ezal a válaszsal.

Talán jobban meghallgatja majd, mikor nem látja. .

Bécs, július 26. A Wiener Allgemeine Zeitungban, mely *Milán* rokonzenéje, e lapnak egy nyilván szerb felhívással bírja panaszt emel a politikai kalandorok ügyében ellen Zimonyban, azután pedig így folytatja: „*Aki ezen urak ügyeit közvetlen közelből látja, annak csodálkozni kell afelett, hogy a magyar hatóságok milyen különös türelmesleg tanúsítanak e kalandorokkal szemben. Általánosan hangsúlyozzák, hogy a magyar kormány kötelessége volna az uraknak körülmények között, mert tekintettel arra, hogy Szerbia barátságos viszonyban van Ausztria-Magyarországgal, még se járja, hogy magyar földön a Milán ellen való agitációnak szabad főtárgy engedjenek. Annál kívánatosabb volna a hatóságok beavatkozása, mert ill a legalábbis fajtájú politikai kalandorokról van szó. Általánosan várják, hogy a magyar kormány végre elhatározza magát arra, hogy Zimonytól a kellemetlen invariábil megsebabítja és a politikai igazgatókat ártalmatlanná teszi.*”

Belgrád, július 27. Lukács alezredes, *Milán* király hadsegéde, a ki a Milán király ellen elkövetett merénylet alkalmával megsebesült, még mindig nem gyógyult fel teljesen, bár a golyó az x-sugarak alkalmazásával megtalálták és bal vállából kivették.

London, július 27. Az alsóházban Hicks-Beach pénzügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett elő, mely felhatalmazza az egyes koronagyarmatokat, hogy kölcsönöket vegyenek fel összesen 3,350.000 ft összegig. A szöveg közölte, hogy a gyarmati kölcsönöklről szóló törvényjavaslat, mely ily kölcsönök felvételének megkönnyítéséről intézkedik, ebben az újszablatban nem fogja megnevezni a helyi adókból fogják megszerezni az eszközöket. A kamatokat nem kevesebbre, mint 2 1/2%-ra fogják rugni. A visszafizetés ideje 50 évnél többre nem tehető. A gyarmatok, melyek ilyen kölcsönöket kapnak, kötelesek pontos intézkedéseket tenni a kamatok megfizetésére és egy adóösszeírásról alap létesítéséről. E gyarmatok Trinidad, Baniades, Jamaica, Mauritius, Seychell és Cyprus. A kölcsönök kikötött vasutak, utak és más középítkezések céljaira fognak szolgálni. A haz ruglón megkezdte a törvényjavaslat első olvasását. A vita folyamán el kérte *Fitzmaurice*, igaz-e, hogy a török vasutak Konigolt Mezoportanián át a perzsa öböl irányában meghosszabbítani és az erre való koncessziót angolnyelvi szindikátusnak megadni szándékoznak. *Brodrick* parlamenti államtitkár azt válaszolta, hogy az angol kormány tudomása van arról, hogy a török kormány ennek előterjesztéseket tett. Arról azonban nincs a kormány tudomása, hogy ezeket az előterjesztéseket elfogadták. Olyan újabb okmányok nincsenek a kasszai vasúti hálózat felújására, a parlamentben való előterjesztésnek valami csejje lenne; a konstaninápolyi angol nagykövetség azonban figyelemmel van a kérdésre.

London, július 27. Az alsóházban Hicks-Beach pénzügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett elő, mely felhatalmazza az egyes koronagyarmatokat, hogy kölcsönöket vegyenek fel összesen 3,350.000 ft összegig. A szöveg közölte, hogy a gyarmati kölcsönöklről szóló törvényjavaslat, mely ily kölcsönök felvételének megkönnyítéséről intézkedik, ebben az újszablatban nem fogja megnevezni a helyi adókból fogják megszerezni az eszközöket. A kamatokat nem kevesebbre, mint 2 1/2%-ra fogják rugni. A visszafizetés ideje 50 évnél többre nem tehető. A gyarmatok, melyek ilyen kölcsönöket kapnak, kötelesek pontos intézkedéseket tenni a kamatok megfizetésére és egy adóösszeírásról alap létesítéséről. E gyarmatok Trinidad, Baniades, Jamaica, Mauritius, Seychell és Cyprus. A kölcsönök kikötött vasutak, utak és más középítkezések céljaira fognak szolgálni. A haz ruglón megkezdte a törvényjavaslat első olvasását. A vita folyamán el kérte *Fitzmaurice*, igaz-e, hogy a török vasutak Konigolt Mezoportanián át a perzsa öböl irányában meghosszabbítani és az erre való koncessziót angolnyelvi szindikátusnak megadni szándékoznak. *Brodrick* parlamenti államtitkár azt válaszolta, hogy az angol kormány tudomása van arról, hogy a török kormány ennek előterjesztéseket tett. Arról azonban nincs a kormány tudomása, hogy ezeket az előterjesztéseket elfogadták. Olyan újabb okmányok nincsenek a kasszai vasúti hálózat felújására, a parlamentben való előterjesztésnek valami csejje lenne; a konstaninápolyi angol nagykövetség azonban figyelemmel van a kérdésre.

London, július 27. Az alsóházban Hicks-Beach pénzügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett elő, mely felhatalmazza az egyes koronagyarmatokat, hogy kölcsönöket vegyenek fel összesen 3,350.000 ft összegig. A szöveg közölte, hogy a gyarmati kölcsönöklről szóló törvényjavaslat, mely ily kölcsönök felvételének megkönnyítéséről intézkedik, ebben az újszablatban nem fogja megnevezni a helyi adókból fogják megszerezni az eszközöket. A kamatokat nem kevesebbre, mint 2 1/2%-ra fogják rugni. A visszafizetés ideje 50 évnél többre nem tehető. A gyarmatok, melyek ilyen kölcsönöket kapnak, kötelesek pontos intézkedéseket tenni a kamatok megfizetésére és egy adóösszeírásról alap létesítéséről. E gyarmatok Trinidad, Baniades, Jamaica, Mauritius, Seychell és Cyprus. A kölcsönök kikötött vasutak, utak és más középítkezések céljaira fognak szolgálni. A haz ruglón megkezdte a törvényjavaslat első olvasását. A vita folyamán el kérte *Fitzmaurice*, igaz-e, hogy a török vasutak Konigolt Mezoportanián át a perzsa öböl irányában meghosszabbítani és az erre való koncessziót angolnyelvi szindikátusnak megadni szándékoznak. *Brodrick* parlamenti államtitkár azt válaszolta, hogy az angol kormány tudomása van arról, hogy a török kormány ennek előterjesztéseket tett. Arról azonban nincs a kormány tudomása, hogy ezeket az előterjesztéseket elfogadták. Olyan újabb okmányok nincsenek a kasszai vasúti hálózat felújására, a parlamentben való előterjesztésnek valami csejje lenne; a konstaninápolyi angol nagykövetség azonban figyelemmel van a kérdésre.

London, július 27. Az alsóházban Hicks-Beach pénzügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett elő, mely felhatalmazza az egyes koronagyarmatokat, hogy kölcsönöket vegyenek fel összesen 3,350.000 ft összegig. A szöveg közölte, hogy a gyarmati kölcsönöklről szóló törvényjavaslat, mely ily kölcsönök felvételének megkönnyítéséről intézkedik, ebben az újszablatban nem fogja megnevezni a helyi adókból fogják megszerezni az eszközöket. A kamatokat nem kevesebbre, mint 2 1/2%-ra fogják rugni. A visszafizetés ideje 50 évnél többre nem tehető. A gyarmatok, melyek ilyen kölcsönöket kapnak, kötelesek pontos intézkedéseket tenni a kamatok megfizetésére és egy adóösszeírásról alap létesítéséről. E gyarmatok Trinidad, Baniades, Jamaica, Mauritius, Seychell és Cyprus. A kölcsönök kikötött vasutak, utak és más középítkezések céljaira fognak szolgálni. A haz ruglón megkezdte a törvényjavaslat első olvasását. A vita folyamán el kérte *Fitzmaurice*, igaz-e, hogy a török vasutak Konigolt Mezoportanián át a perzsa öböl irányában meghosszabbítani és az erre való koncessziót angolnyelvi szindikátusnak megadni szándékoznak. *Brodrick* parlamenti államtitkár azt válaszolta, hogy az angol kormány tudomása van arról, hogy a török kormány ennek előterjesztéseket tett. Arról azonban nincs a kormány tudomása, hogy ezeket az előterjesztéseket elfogadták. Olyan újabb okmányok nincsenek a kasszai vasúti hálózat felújására, a parlamentben való előterjesztésnek valami csejje lenne; a konstaninápolyi angol nagykövetség azonban figyelemmel van a kérdésre.

London, július 27. Az alsóházban Hicks-Beach pénzügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett elő, mely felhatalmazza az egyes koronagyarmatokat, hogy kölcsönöket vegyenek fel összesen 3,350.000 ft összegig. A szöveg közölte, hogy a gyarmati kölcsönöklről szóló törvényjavaslat, mely ily kölcsönök felvételének megkönnyítéséről intézkedik, ebben az újszablatban nem fogja megnevezni a helyi adókból fogják megszerezni az eszközöket. A kamatokat nem kevesebbre, mint 2 1/2%-ra fogják rugni. A visszafizetés ideje 50 évnél többre nem tehető. A gyarmatok, melyek ilyen kölcsönöket kapnak, kötelesek pontos intézkedéseket tenni a kamatok megfizetésére és egy adóösszeírásról alap létesítéséről. E gyarmatok Trinidad, Baniades, Jamaica, Mauritius, Seychell és Cyprus. A kölcsönök kikötött vasutak, utak és más középítkezések céljaira fognak szolgálni. A haz ruglón megkezdte a törvényjavaslat első olvasását. A vita folyamán el kérte *Fitzmaurice*, igaz-e, hogy a török vasutak Konigolt Mezoportanián át a perzsa öböl irányában meghosszabbítani és az erre való koncessziót angolnyelvi szindikátusnak megadni szándékoznak. *Brodrick* parlamenti államtitkár azt válaszolta, hogy az angol kormány tudomása van arról, hogy a török kormány ennek előterjesztéseket tett. Arról azonban nincs a kormány tudomása, hogy ezeket az előterjesztéseket elfogadták. Olyan újabb okmányok nincsenek a kasszai vasúti hálózat felújására, a parlamentben való előterjesztésnek valami csejje lenne; a konstaninápolyi angol nagykövetség azonban figyelemmel van a kérdésre.

London, július 27. Az alsóházban Hicks-Beach pénzügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett elő, mely felhatalmazza az egyes koronagyarmatokat, hogy kölcsönöket vegyenek fel összesen 3,350.000 ft összegig. A szöveg közölte, hogy a gyarmati kölcsönöklről szóló törvényjavaslat, mely ily kölcsönök felvételének megkönnyítéséről intézkedik, ebben az újszablatban nem fogja megnevezni a helyi adókból fogják megszerezni az eszközöket. A kamatokat nem kevesebbre, mint 2 1/2%-ra fogják rugni. A visszafizetés ideje 50 évnél többre nem tehető. A gyarmatok, melyek ilyen kölcsönöket kapnak, kötelesek pontos intézkedéseket tenni a kamatok megfizetésére és egy adóösszeírásról alap létesítéséről. E gyarmatok Trinidad, Baniades, Jamaica, Mauritius, Seychell és Cyprus. A kölcsönök kikötött vasutak, utak és más középítkezések céljaira fognak szolgálni. A haz ruglón megkezdte a törvényjavaslat első olvasását. A vita folyamán el kérte *Fitzmaurice*, igaz-e, hogy a török vasutak Konigolt Mezoportanián át a perzsa öböl irányában meghosszabbítani és az erre való koncessziót angolnyelvi szindikátusnak megadni szándékoznak. *Brodrick* parlamenti államtitkár azt válaszolta, hogy az angol kormány tudomása van arról, hogy a török kormány ennek előterjesztéseket tett. Arról azonban nincs a kormány tudomása, hogy ezeket az előterjesztéseket elfogadták. Olyan újabb okmányok nincsenek a kasszai vasúti hálózat felújására, a parlamentben való előterjesztésnek valami csejje lenne; a konstaninápolyi angol nagykövetség azonban figyelemmel van a kérdésre.

London, július 27. Az alsóházban Hicks-Beach pénzügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett elő, mely felhatalmazza az egyes koronagyarmatokat, hogy kölcsönöket vegyenek fel összesen 3,350.000 ft összegig. A szöveg közölte, hogy a gyarmati kölcsönöklről szóló törvényjavaslat, mely ily kölcsönök felvételének megkönnyítéséről intézkedik, ebben az újszablatban nem fogja megnevezni a helyi adókból fogják megszerezni az eszközöket. A kamatokat nem kevesebbre, mint 2 1/2%-ra fogják rugni. A visszafizetés ideje 50 évnél többre nem tehető. A gyarmatok, melyek ilyen kölcsönöket kapnak, kötelesek pontos intézkedéseket tenni a kamatok megfizetésére és egy adóösszeírásról alap létesítéséről. E gyarmatok Trinidad, Baniades, Jamaica, Mauritius, Seychell és Cyprus. A kölcsönök kikötött vasutak, utak és más középítkezések céljaira fognak szolgálni. A haz ruglón megkezdte a törvényjavaslat első olvasását. A vita folyamán el kérte *Fitzmaurice*, igaz-e, hogy a török vasutak Konigolt Mezoportanián át a perzsa öböl irányában meghosszabbítani és az erre való koncessziót angolnyelvi szindikátusnak megadni szándékoznak. *Brodrick* parlamenti államtitkár azt válaszolta, hogy az angol kormány tudomása van arról, hogy a török kormány ennek előterjesztéseket tett. Arról azonban nincs a kormány tudomása, hogy ezeket az előterjesztéseket elfogadták. Olyan újabb okmányok nincsenek a kasszai vasúti hálózat felújására, a parlamentben való előterjesztésnek valami csejje lenne; a konstaninápolyi angol nagykövetség azonban figyelemmel van a kérdésre.

London, július 27. Az alsóházban Hicks-Beach pénzügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett elő, mely felhatalmazza az egyes koronagyarmatokat, hogy kölcsönöket vegyenek fel összesen 3,350.000 ft összegig. A szöveg közölte, hogy a gyarmati kölcsönöklről szóló törvényjavaslat, mely ily kölcsönök felvételének megkönnyítéséről intézkedik, ebben az újszablatban nem fogja megnevezni a helyi adókból fogják megszerezni az eszközöket. A kamatokat nem kevesebbre, mint 2 1/2%-ra fogják rugni. A visszafizetés ideje 50 évnél többre nem tehető. A gyarmatok, melyek ilyen kölcsönöket kapnak, kötelesek pontos intézkedéseket tenni a kamatok megfizetésére és egy adóösszeírásról alap létesítéséről. E gyarmatok Trinidad, Baniades, Jamaica, Mauritius, Seychell és Cyprus. A kölcsönök kikötött vasutak, utak és más középítkezések céljaira fognak szolgálni. A haz ruglón megkezdte a törvényjavaslat első olvasását. A vita folyamán el kérte *Fitzmaurice*, igaz-e, hogy a török vasutak Konigolt Mezoportanián át a perzsa öböl irányában meghosszabbítani és az erre való koncessziót angolnyelvi szindikátusnak megadni szándékoznak. *Brodrick* parlamenti államtitkár azt válaszolta, hogy az angol kormány tudomása van arról, hogy a török kormány ennek előterjesztéseket tett. Arról azonban nincs a kormány tudomása, hogy ezeket az előterjesztéseket elfogadták. Olyan újabb okmányok nincsenek a kasszai vasúti hálózat felújására, a parlamentben való előterjesztésnek valami csejje lenne; a konstaninápolyi angol nagykövetség azonban figyelemmel van a kérdésre.

London, július 27. Az alsóházban Hicks-Beach pénzügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett elő, mely felhatalmazza az egyes koronagyarmatokat, hogy kölcsönöket vegyenek fel összesen 3,350.000 ft összegig. A szöveg közölte, hogy a gyarmati kölcsönöklről szóló törvényjavaslat, mely ily kölcsönök felvételének megkönnyítéséről intézkedik, ebben az újszablatban nem fogja megnevezni a helyi adókból fogják megszerezni az eszközöket. A kamatokat nem kevesebbre, mint 2 1/2%-ra fogják rugni. A visszafizetés ideje 50 évnél többre nem tehető. A gyarmatok, melyek ilyen kölcsönöket kapnak, kötelesek pontos intézkedéseket tenni a kamatok megfizetésére és egy adóösszeírásról alap létesítéséről. E gyarmatok Trinidad, Baniades, Jamaica, Mauritius, Seychell és Cyprus. A kölcsönök kikötött vasutak, utak és más középítkezések céljaira fognak szolgálni. A haz ruglón megkezdte a törvényjavaslat első olvasását. A vita folyamán el kérte *Fitzmaurice*, igaz-e, hogy a török vasutak Konigolt Mezoportanián át a perzsa öböl irányában meghosszabbítani és az erre való koncessziót angolnyelvi szindikátusnak megadni szándékoznak. *Brodrick* parlamenti államtitkár azt válaszolta, hogy az angol kormány tudomása van arról, hogy a török kormány ennek előterjesztéseket tett. Arról azonban nincs a kormány tudomása, hogy ezeket az előterjesztéseket elfogadták. Olyan újabb okmányok nincsenek a kasszai vasúti hálózat felújására, a parlamentben való előterjesztésnek valami csejje lenne; a konstaninápolyi angol nagykövetség azonban figyelemmel van a kérdésre.

London, július 27. Az alsóházban Hicks-Beach pénzügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett elő, mely felhatalmazza az egyes koronagyarmatokat, hogy kölcsönöket vegyenek fel összesen 3,350.000 ft összegig. A szöveg közölte, hogy a gyarmati kölcsönöklről szóló törvényjavaslat, mely ily kölcsönök felvételének megkönnyítéséről intézkedik, ebben az újszablatban nem fogja megnevezni a helyi adókból fogják megszerezni az eszközöket. A kamatokat nem kevesebbre, mint 2 1/2%-ra fogják rugni. A visszafizetés ideje 50 évnél többre nem tehető. A gyarmatok, melyek ilyen kölcsönöket kapnak, kötelesek pontos intézkedéseket tenni a kamatok megfizetésére és egy adóösszeírásról alap létesítéséről. E gyarmatok Trinidad, Baniades, Jamaica, Mauritius, Seychell és Cyprus. A kölcsönök kikötött vasutak, utak és más középítkezések céljaira fognak szolgálni. A haz ruglón megkezdte a törvényjavaslat első olvasását. A vita folyamán el kérte *Fitzmaurice*, igaz-e, hogy a török vasutak Konigolt Mezoportanián át a perzsa öböl irányában meghosszabbítani és az erre való koncessziót angolnyelvi szindikátusnak megadni szándékoznak. *Brodrick* parlamenti államtitkár azt válaszolta, hogy az angol kormány tudomása van arról, hogy a török kormány ennek előterjesztéseket tett. Arról azonban nincs a kormány tudomása, hogy ezeket az előterjesztéseket elfogadták. Olyan újabb okmányok nincsenek a kasszai vasúti hálózat felújására, a parlamentben való előterjesztésnek valami csejje lenne; a konstaninápolyi angol nagykövetség azonban figyelemmel van a kérdésre.

London, július 27. Az alsóházban Hicks-Beach pénzügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett elő, mely felhatalmazza az egyes koronagyarmatokat, hogy kölcsönöket vegyenek fel összesen 3,350.000 ft összegig. A szöveg közölte, hogy a gyarmati kölcsönöklről szóló törvényjavaslat, mely ily kölcsönök felvételének megkönnyítéséről intézkedik, ebben az újszablatban nem fogja megnevezni a helyi adókból fogják megszerezni az eszközöket. A kamatokat nem kevesebbre, mint 2 1/2%-ra fogják rugni. A visszafizetés ideje 50 évnél többre nem tehető. A gyarmatok, melyek ilyen kölcsönöket kapnak, kötelesek pontos intézkedéseket tenni a kamatok megfizetésére és egy adóösszeírásról alap létesítéséről. E gyarmatok Trinidad, Baniades, Jamaica, Mauritius, Seychell és Cyprus. A kölcsönök kikötött vasutak, utak és más középítkezések céljaira fognak szolgálni. A haz ruglón megkezdte a törvényjavaslat első olvasását. A vita folyamán el kérte *Fitzmaurice*, igaz-e, hogy a török vasutak Konigolt Mezoportanián át a perzsa öböl irányában meghosszabbítani és az erre való koncessziót angolnyelvi szindikátusnak megadni szándékoznak. *Brodrick* parlamenti államtitkár azt válaszolta, hogy az angol kormány tudomása van arról, hogy a török kormány ennek előterjesztéseket tett. Arról azonban nincs a kormány tudomása, hogy ezeket az előterjesztéseket elfogadták. Olyan újabb okmányok nincsenek a kasszai vasúti hálózat felújására, a parlamentben való előterjesztésnek valami csejje lenne; a konstaninápolyi angol nagykövetség azonban figyelemmel van a kérdésre.

London, július 27. Az alsóházban Hicks-Beach pénzügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett elő, mely felhatalmazza az egyes koronagyarmatokat, hogy kölcsönöket vegyenek fel összesen 3,350.000 ft összegig. A szöveg közölte, hogy a gyarmati kölcsönöklről szóló törvényjavaslat, mely ily kölcsönök felvételének megkönnyítéséről intézkedik, ebben az újszablatban nem fogja megnevezni a helyi adókból fogják megszerezni az eszközöket. A kamatokat nem kevesebbre, mint 2 1/2%-ra fogják rugni. A visszafizetés ideje 50 évnél többre nem tehető. A gyarmatok, melyek ilyen kölcsönöket kapnak, kötelesek pontos intézkedéseket tenni a kamatok megfizetésére és egy adóösszeírásról alap létesítéséről. E gyarmatok Trinidad, Baniades, Jamaica, Mauritius, Seychell és Cyprus. A kölcsönök kikötött vasutak, utak és más középítkezések céljaira fognak szolgálni. A haz ruglón megkezdte a törvényjavaslat első olvasását. A vita folyamán el kérte *Fitzmaurice*, igaz-e, hogy a török vasutak Konigolt Mezoportanián át a perzsa öböl irányában meghosszabbítani és az erre való koncessziót angolnyelvi szindikátusnak megadni szándékoznak. *Brodrick* parlamenti államtitkár azt válaszolta, hogy az angol kormány tudomása van arról, hogy a török kormány ennek előterjesztéseket tett. Arról azonban nincs a kormány tudomása, hogy ezeket az előterjesztéseket elfogadták. Olyan újabb okmányok nincsenek a kasszai vasúti hálózat felújására, a parlamentben való előterjesztésnek valami csejje lenne; a konstaninápolyi angol nagykövetség azonban figyelemmel van a kérdésre.

London, július 27. Az alsóházban Hicks-Beach pénzügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett elő, mely felhatalmazza az egyes koronagyarmatokat, hogy kölcsönöket vegyenek fel összesen 3,350.000 ft összegig. A szöveg közölte, hogy a gyarmati kölcsönöklről szóló törvényjavaslat, mely ily kölcsönök felvételének megkönnyítéséről intézkedik, ebben az újszablatban nem fogja megnevezni a helyi adókból fogják megszerezni az eszközöket. A kamatokat nem kevesebbre, mint 2 1/2%-ra fogják rugni. A visszafizetés ideje 50 évnél többre nem tehető. A gyarmatok, melyek ilyen kölcsönöket kapnak, kötelesek pontos intézkedéseket tenni a kamatok megfizetésére és egy adóösszeírásról alap létesítéséről. E gyarmatok Trinidad, Baniades, Jamaica, Mauritius, Seychell és Cyprus. A kölcsönök kikötött vasutak, utak és más középítkezések céljaira fognak szolgálni. A haz ruglón megkezdte a törvényjavaslat első olvasását. A vita folyamán el kérte *Fitzmaurice*, igaz-e, hogy a török vasutak Konigolt Mezoportanián át a perzsa öböl irányában meghosszabbítani és az erre való koncessziót angolnyelvi szindikátusnak megadni szándékoznak. *Brodrick* parlamenti államtitkár azt válaszolta, hogy az angol kormány tudomása van arról, hogy a török kormány ennek előterjesztéseket tett. Arról azonban nincs a kormány tudomása, hogy ezeket az előterjesztéseket elfogadták. Olyan újabb okmányok nincsenek a kasszai vasúti hálózat felújására, a parlamentben való előterjesztésnek valami csejje lenne; a konstaninápolyi angol nagykövetség azonban figyelemmel van a kérdésre.

London, július 27. Az alsóházban Hicks-Beach pénzügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett elő, mely felhatalmazza az egyes koronagyarmatokat, hogy kölcsönöket vegyenek fel összesen 3,350.000 ft összegig. A szöveg közölte, hogy a gyarmati kölcsönöklről szóló törvényjavaslat, mely ily kölcsönök felvételének megkönnyítéséről intézkedik, ebben az újszablatban nem fogja megnevezni a helyi adókból fogják megszerezni az eszközöket. A kamatokat nem kevesebbre, mint 2 1/2%-ra fogják rugni. A visszafizetés ideje 50 évnél többre nem tehető. A gyarmatok, melyek ilyen kölcsönöket kapnak, kötelesek pontos intézkedéseket tenni a kamatok megfizetésére és egy adóösszeírásról alap létesítéséről. E gyarmatok Trinidad, Baniades, Jamaica, Mauritius, Seychell és Cyprus. A kölcsönök kikötött vasutak, utak és más középítkezések céljaira fognak szolgálni. A haz ruglón megkezdte a törvényjavaslat első olvasását. A vita folyamán el kérte *Fitzmaurice*, igaz-e, hogy a török vasutak Konigolt Mezoportanián át a perzsa öböl irányában meghosszabbítani és az erre való koncessziót angolnyelvi szindikátusnak megadni szándékoznak. *Brodrick* parlamenti államtitkár azt válaszolta, hogy az angol kormány tudomása van arról, hogy a török kormány ennek előterjesztéseket tett. Arról azonban nincs a kormány tudomása, hogy ezeket az előterjesztéseket elfogadták. Olyan újabb okmányok nincsenek a kasszai vasúti hálózat felújására, a parlamentben való előterjesztésnek valami csejje lenne; a konstaninápolyi angol nagykövetség azonban figyelemmel van a kérdésre.

London, július 27. Az alsóházban Hicks-Beach pénzügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett elő, mely felhatalmazza az egyes koronagyarmatokat, hogy kölcsönöket vegyenek fel összesen 3,350.000 ft összegig. A szöveg közölte, hogy a gyarmati kölcsönöklről szóló törvényjavaslat, mely ily kölcsönök felvételének megkönnyítéséről intézkedik, ebben az újszablatban nem fogja megnevezni a helyi adókból fogják megszerezni az eszközöket. A kamatokat nem kevesebbre, mint 2 1/2%-ra fogják rugni. A visszafizetés ideje 50 évnél többre nem tehető. A gyarmatok, melyek ilyen kölcsönöket kapnak, kötelesek pontos intézkedéseket tenni a kamatok megfizetésére és egy adóösszeírásról alap létesítéséről. E gyarmatok Trinidad, Baniades, Jamaica, Mauritius, Seychell és Cyprus. A kölcsönök kikötött vasutak, utak és más középítkezések céljaira fognak szolgálni. A haz ruglón megkezdte a törvényjavaslat első olvasását. A vita folyamán el kérte *Fitzmaurice*, igaz-e, hogy a török vasutak Konigolt Mezoportanián át a perzsa öböl irányában meghosszabbítani és az erre való koncessziót angolnyelvi szindikátusnak megadni szándékoznak. *Brodrick* parlamenti államtitkár azt válaszolta, hogy az angol kormány tudomása van arról, hogy a török kormány ennek előterjesztéseket tett. Arról azonban nincs a kormány tudomása, hogy ezeket az előterjesztéseket elfogadták. Olyan újabb okmányok nincsenek a kasszai vasúti hálózat felújására, a parlamentben való előterjesztésnek valami csejje lenne; a konstaninápolyi angol nagykövetség azonban figyelemmel van a kérdésre.

KÖZGAZDASÁG.

Bécs, július 27. Az a hír, hogy a magyar kormány a szállási adót el akarja törölni, csak annyiban felel meg a valóságnak, hogy a szállási adót a hajózással megosztották, a vasutakkal azonban tovább is érvényben hagyják.

Krakó, július 27. Ma nyitották meg Gradnik külvárosban azt a vásárcsarnokot, a melyet a galicziai állatgyógyászati egyesület a volt vasúti állomás helyére építtetett marhák és sertések eladására. Mindjárt első nap 150 ügyelet bonyolítottak le.

Bukarest, július 27. Hír szerint a román nemzeti bank a bankamatlalat 8 1/2%-ra, a lombard kamatlalat 9%-ra szándékozik felvenni.

Newyork, július 27. Liszt 2.85. Buxa júliusra 76 1/2%, augusztusra 75%, szeptemberre 77%, Tengeri júliusra 36 1/2%.

Chikagó, július 27. Buxa júliusra 69%, Tengeri júliusra 31 1/2%.

A tanyás bérletrendszer meg-höröltetéséről.

A tanyás bérletrendszer nálunk csak igen primitív módon van meg kifejezve, a mi főleg a sok beltelkes gazdaság tulajdonosait és a mi a tanyás felbérlet kultúrával lehetetlenül teszi. Ez pedig egyrészt azért, mert földesuraink aránylag kis tökével, gépek segítségével sokkal jobban, gyorsabban és szakszerűen művelhetik földjeiket, másrészt pedig azért, mert intenzív gazdasági folytatásnak és befektetésnek tőkét biztosítottaknak látják esetleges némi kockázat viselése mellett is, mintha ingatlanukat tanyás bérlet-rendszer szerint adnák ki használatra tőkebefektetés nélkül. Tulajdonképpen nálunk már óriási szókás a tanyás bérleti rendszer egyik ágazata, az úgynevezett konvencziós rendszer, de ez még a maga nemében igen hézagos, mert a külföldön már rég üzemlő tanyás bérleti rendszerrel még se közelíti, sőt a megkívánandó fokozatos fejlődést sem képes követei, a mennyiben a népesség folytonos szaporodása ezt lehetetlenné teszi.

Egészen másképp állnak a viszonyok Angliában és Franciaországban, ahol a földbirtok 70%, kültelkes gazdaság és a föld a földes ur földjét csak nagy tökével művelheti, nem oly tökéletesen és nem is oly szakszerűen, mintha földjét parcellákban beltelkes gazdaságra alakítja, vagy azokat tanyás bérlet rendszer szerint találja fel. Mindezen kedvező körülmények dacára mégis csak sok földművelő után tudott magának az új rendszer terét húzni. Igaz ugyan, hogy igen hátráltatta az ügy fejlődését ama körülmény is, hogy az akkori francia és angol mezőgazdasági írók főleg *Turgot, Mac-Culloch, Fassy* és *Smith*, a kik a tanyai rendszert sem elnyomták, sem pedig cselezőnek nem látták s igen kárhoztatták a gazdaságosnak és irányban való kultúrát és pedig azért, mert úgy a birtoktulajdonosok, mint a bérlet-nincs érdekben saját tőkéjét a földbe fektetni, mert a birtokos, ki semmit sem költött a birtokra — csupán ingatlanát adja — a termés felé, vagy egy meghatározott részt kapjon; e kötelezettel tehát visszatartja a bérlet, illetve a tanyást kis tőkéje befektetésétől.

Ezen érvelés a mai angolországi feles bérleti rendszeren épít, mert miként fel egyelőre tökével járul a befektetéshez, a bérlet pedig nem riad vissza semminemű befektetésektől, ha ő nem nyereséget lát vállalatában, hanem inkább színt arról birtokosát meggyőzni és a befektetéshez szükségeslő hasonló összeg hozzájárulására bírni. Eltekve véleményen volt *Stuart Mill*, a ki helyeselte ezen rendszer fokozatos fejlesztését, sőt vitatkozásban ki is mutatta, hogy ezen rendszer már ösödiktől fogva meg volt honosítva Angliában, de nem oly értelemben, mint ezen bérlet-rendszer terjedt értelmezésük, hanem aként, hogy a bérlet földes urának tartozott vagy egy előre meghatározott mennyiségű terményt, vagy pedig egy előre kiszámolt nagyságú összegű fizetést, meg az esetben is, ha a kis bérlet, azaz tanyai vállalat improduktív eredményre vezetődött is De e hanyos okokkal fogva ezen speciális bérletrendszer nem igen tudott a földművelők között elterjedni, noha számos uterkedéseket helyeztek kiállításba a földes urak a birtok-nek, hogy ezzel helyzetüket megkönnyítsék, így megadták nekik az elvételhez, s az elrakások szükségletétől voltamott egy fellettel mellett, hogy földes ura földjét köteles vele elvétel bevetni és ebből egy meghatározott mennyiségű terményt a birtokosának, a közöttük fennálló kölcsönös szerződés pedig minden időben felbontható, a bérlet földbirtokot azonban bevetve s teljesen megmunkálva tartoznak a tulajdosnak — minden igénykereset nélkül — átadni.

Friar országában ezen rendszer épen nem tudott meghonosodni, mert a francia földművelők nem vállalták el a feles bérlet-rendszerből eredő kötelezettségeket, hanem azt kívánták, hogy az állam vállalja el értük a felelősséget az iránt, hogy ha a kikötött mennyiségű termény a megmunkált földön nem teremne meg, a honyzó részt — a földes urak — az állam pótolja. Természetes, hogy a francia állam ily kezrekeztés vállalatokba egyáltalában nem mehetett bele, mert ilyen módon az állam semmi körülmények között sem vállalt volna magára; másrészt pedig ezen rendszer ellenőzése, az akkori rendezetlen viszonyok között kevése, szervezte nem volt. Hogy pedig az állam a földművelők helyzetét megsepszen hasonlít, azon volt, hogy a *metayage* rendszer honosítása meg, a melyet már a rómaiak is szemtek. Ez a rendszer azonban homok-egyszer ellenkezik a régi angol feles tanyai bérlet-rendszerrel, mert e *metayage* abból áll, hogy a bérlet földes urának földje használatát nem egyelőre kiszabott, vagy meghatározott mennyiségű terményt szolgáltat a birtokosnak, hanem a felével elvett földnek tényleges felét fizti, meg az esetben is, ha a termelés improduktív eredményre vezetődik.

A *metayage* rendszer azonban lényegében véve a bérlet oly neve, melynek a bérlet szolgáltatja a munkát és a szerszámokat, a földbirtokos pedig az ingatlanokat és földet, épületeket stb., együttesen adja azonban az állat-állományt és az igazgatókat, a brutto termést pedig osztózkodnak. Az osztózkodás a föld minősége és termelő képessége szerint történik. A bérleti szerződés vidékek szerint változhat, de legnagyobbbrést a helyi szokások irányadók. E rendszer sikerült is a francia államnak meghonosítani és a népnek a körülményekhez képest megváltozott volt a helyzete, mert a termésként csak feles részét volt köteles földesurának átadni, még az esetben is, ha csak annyi termelt földjén, a mennyit elvett. A *metayage* rendszer a forradalom után kezdett csak rohamosan elterjedni, midőn a bástille bevetése után a fősápaság és védelemesség az összes előjogokról és kiváltságokról önként lemondott, de növelte főleg a rendszer önkéntes XVI. *Lajos* király vezetésével, midőn a nagyobbbrést jacobinusból álló miniszterium az a nagyobbbrést jacobinusból álló miniszterium a fősápaság és a főnemesség összes birtokait elkobozta,

a kibocsátott emigránsokét pedig a már megalakult jóléti bizottság osztá fel a közép között. Természetes, hogy a rövid rémuralom alatt s az akkori rendezetlen viszonyok között a metayage-rendszer teljesen megszűnt s az események e kényes helyzetbe juttatták a nagybirtokos, a mennyiben minden, a mit venniök kellett, megdrágult, annak pedig, a mi eladásra került, leszállott az ára. Ezen atalalkulásnak meg két nagy hátránya volt, egyrészt, hogy a helyi kültelkes gazdaságok nagyobbbrést átalakult beltelkes gazdasággá, mi által a gazdasági élet hullámzása megnehezítette a föld termő-képességének kihasználását, mert kisebb gazdák sem dohanyt, sem pedig a gazdálkodás körében a gyapjú-termetést nem fokozhatták, másrészt pedig, mert ezen felosztással a birtok-minimiumot kellett tartani.

Igaz ugyan, hogy ezen nagy kültelkes gazdaságok, melyek eddig nagy kiterjedésükkel fogva nem részesülhettek kellő és szakszerű megmunkálásban s nagyságukhoz képest a befektetőknél tökének jövedelme arányában képtelenség volt a földet produktív eredményre nyel művelni, azonban beltelkes rendszer szerint sem érthették el a kívánandó erőt, mert a kisebb földbirtokosoknak a modern földművelésről nem valami sok fogalmuk volt és a gazdálkodás e középkorias állapotban nem igen emelkedett, hanem fokról-fokra hanyatlott. Hogy tehát a kültelkes gazdaság atalalkult beltelkes gazdasággá, az csupán egyedül a feles tanyai bérlet-rendszer fejlesztésével volt nagy akadály, noha a feles bérlet helyettesítette a rendes birtok parcellázása, nagyobbbrést beltelkes gazdasággá, a melyben a munka nem volt oly egyenlőt, tehát jobban megosztott, valamint a földet is, ha megvolt egyeseknek a kellő szak-kezeltsége, — ígyzeket gazdaságilag megengedőbb határokat között minél jobban kihasználni s terményüket minél magasabb árban értékesíteni. De ezen birtok-felosztásnak mégis igen káros következményei voltak, mert a birtokfelosztás következtében egy-egy csekély rész földet, hogy ennek jövedelmétől csakis az esetben tudott megélni és családját fennt

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzése

1899. július 27.
Mórárszék Vízjárás reggel 7 órakor 953 cm.
Hömörö reggel 7 órakor = 22 C.
Légnyomó reg. 7.6 768 m/m.

A) Árutőzsde.
I. Gabonafélék.

A budapesti áru- és értéktőzsde szokási szerint készpénzben kilogrammonként. — A minőségi súly heitolerenkit és kilogrammonként.

Table with columns: Buza, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80. Rows include various grain types and prices.

II. László-árnyalványok július 26-áról.

Table with columns: Buza, Rozs, Tengeri, Zab, Kap-repoz. Rows include grain prices and exchange rates.

III. Különféle termények.

Table with columns: Buza, Rozs, Tengeri, Zab, Kap-repoz. Rows include various food items and their prices.

B) Értéktőzsde.

Table with columns: Államadóság, Magyar királyi államvasutak. Rows include financial data and railway schedules.

Vonatösszeköttetések

Large table detailing railway routes, stations, and schedules. Includes sections for Budapest and surrounding areas, and specific routes like Sopron, Győr, and Székesfehérvár.

II. Más kölcsönök.

Table listing various loans and their terms, including interest rates and maturity dates.

III. Záloglevelek és kölcsönök.

Table listing mortgage loans and other financial instruments with their respective values and conditions.

VII. Borsó- és áruárak részvényei.

Table listing shares of various companies, including their names and market prices.

VIII. Gőzmozgató részvényei.

Table listing shares of steam engine companies and other industrial enterprises.

IX. Bányák és félgázárak részvényei.

Table listing shares of mining and gas companies.

X. Vasútvételek és gépjárműk részvényei.

Table listing shares of railway and vehicle companies.

XI. Készpénzes részvényei.

Table listing cash-denominated shares and other financial instruments.

V. Bankok részvényei.

Table listing shares of various banks and financial institutions.

Lezárt árnyalványok július 25-éről.

Table listing closed financial statements and exchange rates for various locations like Sopron, Győr, and Székesfehérvár.

Magyar királyi államvasutak. Budapest k. p. u. ... ind. 7:30 11:00 ...

As igazgatóság. (Ünnyomat nem díjazatik.)

